

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні тенденції розвитку методів соціологічних досліджень

КАФЕДРА

соціології управління

РОЗРОБНИК

Никифоренко Наталя Олексіївна

к.і.н., доцент

n.nykyforenko@inbox.dsum.edu.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6

кредитів ЄКТС
(180 годин)

68

годин контактна робота з викладачем
(28 годин лекцій;
40 годин практичних занять)

112

годин - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

другий
магістр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

екзамен

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

нормативна для спеціальності 054 «Соціологія»

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

базові знання з методології та методів соціологічних досліджень

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ознайомлення з проблемами і перспективами розвитку кількісних і якісних соціологічних методів, можливостями комбінування методів в міждисциплінарній площині, опанування нових методик і технік соціологічних досліджень

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Тенденції розвитку кількісних методів.

Тема 1. Криза f2f інтерв'ю. Можливості розв'язання проблеми.

Тема 2. Прогрес і обмеження в розвитку телефонних та Інтернет-опитувань.
Перспективи комбінування методів опитування.

Модуль 2. Тенденції розвитку методів аналізу текстів.

Тема 3. Перспективи розвитку комп'ютерного контент-аналізу.

Тема 4. Герменевтичний та семіотичний аналіз кібертекстів.

Тема 5. Конфліктологічний контент-аналіз. Карта метамови конфлікту.

Модуль 3. Тенденції розвитку якісних методів.

Тема 7. Проективні методики і техніки

Тема 8. Action research (AR)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- розуміння сучасних світових тенденцій розвитку соціологічних методів, перспектив розвитку емпіричної соціології в Україні у світовому контексті;
- готовність до розв'язання кризи f2f інтерв'ю в дослідницькій практиці шляхом застосування комбінованих методів;
- вміння використовувати сучасне технічне обладнання та програмне забезпечення для проведення масових опитувань, контент-аналізу текстів;
- володіння навичками конфліктологічного контент-аналізу медіатекстів, герменевтичного та семіотичного аналізу кібертекстів;
- вміння застосовувати на практиці action research (AR), семантичний диференціал, репертуарні решітки Келлі, методики проективного малюнку;
- вміння обгрунтовувати вибір методів та їх комбінації для міждисциплінарних досліджень, відповідно до визначених концептуальних засад.

Донецький державний університет управління

МЕТОДИ ВИКЛАДННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та інтерактивні лекції;
- семінарські, практичні заняття (тренінги, симуляції); робота в малих групах;
- репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі методи.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи у II семестрі

- Виконання завдань на практичних заняттях, тренінгах, симуляціях ~ 40 балів;
- Виконання проєктів ~ 20 балів;
- Складання 2-х письмових модульних контролів – всього 10 балів;
- Виконання творчо-пошукових завдань ~ 20 балів;
- Заохочувальні бали ~ 10 балів.;
- Екзамен – 100 балів.

Семестрова оцінка – середньоарифметичне балів поточної успішності та балів за екзамен

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну волонтерську активність в Університеті, місті;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у неформальній освіті, що сприяє розвитку волонтерських навичок.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЄКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Барт Р. Camera lucida. Коментарий к фотографии. М.: Ad Marginem, 1997. 220 с.
2. Батаева Е. В. Видимое общество. Теория и практика социальной визуалистики: монография. Х.: ФЛП Лысенко И. Б., 2013. 349 с.
3. Бодрийяр Ж. Общество потребления. Его мифы и структуры / пер. с франц., послесл и примеч. Е. А. Саморской. М.: Республика; Культурная революция, 2006, 269 с.
4. Бодрийяр Ж. Пароли. От фрагмента к фрагменту / Пер. с франц. Н.

Донецький державний університет управління

- Сулова. Екатеринбург: У-Фактория, 2006. 199 с.
- Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / пер. з франц. В. Ховкуна. К.: Вид-во Соломії Павличко «ОСНОВИ», 2004. 230 с.
 - Ионин Л. Г. Социология как non-fiction. О развитии этнометодологии // Социологический журнал. 2006. № 1/2. С. 75-91.
 - Кліменкова А. Культурні коди комерційної реклами: досвід побудови типології // Український соціум. 2013. №4 (47). С. 39-50.
 - Луман Н. Медиа коммуникации / пер. с нем. А. Глухова, О. Никифонова. М.: Изд-во Логос, 2005. 280 с.
 - Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. К.: Києво-Могилянська академія, 2017. 342 с.
 - Сарна А. Фотография как маркер идентичности в web-сообществах // Образ и медиум: визуальный текст в массовой коммуникации: сборник статей. Минск: Изд-во «Четыре четверки», 2012. 208 с.
 - Сучасні методика контент-аналізу: навчальний посібник / за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. К.: Кондор, 2018. 256 с.
 - Якісні дослідження в соціологічних практиках: навчальний посібник / за ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.
 - Штомпка П. Визуальная социология. Фотография как метод исследования: учебник / П. Штомпка; [пер. с польск. Н. Е. Морозовой]. М.: Логос, 2007. 168 с.

Англомовні видання:

- Babbie E. R. The Practice of Social Research. 14-th edition. Boston: Cengage learning publisher, 2016.
- Bruijne M. de, Das M., Soest A. van, Wijnant A. Adapting Grid Questions for Mobile Devices. Presentation on the conference ESRA. Reykjavik, 2015, 13-17 July.
- Callegaro M., Manfreda L., Vehovar V. Web Survey Methodology. London: Sage, 2015.
- Coutts E., Jann B., Sensitive Questions in Online Surveys: Experimental Results for the Randomized Response Technique (RTT) and the Unmatched Count Technique (UCT) // Sociological Methods & Research. 2011. 40 (1). P. 169-193.
- Hastrdlova S. Language of intrnet relay Chat (reconsidering (im) politeness in context of IRC) / Hastrdlova S. Brno, 2009.
- Nakamura L. Digitizing Race. Visual Cultures of the internet / Lisa Nakamura. Mineapolis; London: University of Minnesota Press, 2007. 248 p. (Electronic Mediations, vol. 23).
- Webster C. Action analyses for animators / Webster C. - Amsterdam, Boston: Focal Press, Elsevier, 2012. 401 p.
- Selfie // The Oxford Dictionaries Word of the year 2013.
- Senft T. What Does the Selfie Say? Investigating a Global Phenomenon / Senft T., Baym N. // International Journal of Communication. №9. 2015. P. 1588-1606.
- Capurro R. Digital hermeneutics: an outline// AI&Society. 2010. №35 (1). P. 35-42.

Інтернет джерела:

- European Values Study (EVS). URL: <https://europeanvaluesstudy.eu/>
- European Social Survey. URL: <https://www.europeansocialsurvey.org/>
- World Values Survey. URL: <http://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>
- Академія української преси. URL: <http://www.aup.com.ua/en/mainen/>
- Архів журналу «Соціологія: теорія методи, Маркетинг». URL:

Донецький державний
університет управління

- <http://stmm.in.ua/archive/>
6. Інститут соціології НАН України. URL: <http://i-soc.com.ua/>
 7. International Sociology: SAGE Journals. URL: <https://journals.sagepub.com/home/iss>
 8. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>
 9. Портал «Медіаосвіта і медіаграмотність». URL: <http://medialiteracy.org.ua/>
 10. Соціологічна асоціація України. URL: <http://www.sau.kiev.ua/>
 11. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <http://ratinggroup.ua/>
 12. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. URL: <http://socis.kiev.ua/ua/>
 13. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка. URL: <http://www.uisr.org.ua/>
 14. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>
 15. Центр Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/>
 16. Центр соціальний моніторинг. URL: <https://smc.org.ua/>